

Komentář: Už dost bylo regulací. Firmy se dostaly na hranu toho, co lze snášet

Firmy si stěžují na objem přicházejících regulací. Zatímco loni firmy vnímaly regulace až jako čtrnácté globální riziko pro byznys, dnes je umísťují hned na první příčku. V Česku jako ještě zásadnější vnímají jejich zbrkllost, nepředvídatelnost a nedostatek času na to jim vyhovět, píše v komentáři Jiří Nekovář, partner poradenské společnosti BDO.

Podle firem bývají přicházející legislativní pravidla často zbytečně složitá, nebývá zcela zřejmé, jak je mají firmy aplikovat a jaký bude jejich dopad v praxi. Zatímco proces přijetí zákonů se mnohdy prodlužuje a odkládá, na seznámení s finální verzí nemívají firmy dostatek času. Podle průzkumu [BDO Global Risk Landscape](#) i z těchto důvodů vnímá regulace pětikrát více firem jako nejvyšší riziko pro byznys oproti loňsku.

Konkrétně v České republice je jedním z důvodů negativního náhledu firem na přicházející regulace svérázný tuzemský přístup k přijímání legislativy Evropské unie. Problémem je, že evropské regulace se do našeho práva aplikují často s výraznými změnami, které jsou komplikovanější a firmy ve většině případů zatěžují ještě více. Příkladem budiž třeba zákon o dorovnávacích daních týkající se zdanění velkých nadnárodních a velkých vnitrostátních skupin, který dopadne u nás na několik tisíc firem.

Navíc se evropské směrnice v Česku naplňují často těsně před uplynutím termínu, do kdy jsme se je zavázali přijmout, případně i po něm. Podnikatelský sektor následně dostane jen minimum času na to novým požadavkům vyhovět. To vše se děje přesto, že bylo roky jasné, že regulace přijde, jen ne v jaké podobě a s jakými úpravami.

Pro firmy je zásadní stabilita, ta Česku chybí

Překotné změny jsou tím, co trápí nejen samotné firmy, ale odrazují i investory. Nestabilní situaci v České republice lze ilustrovat i na národní legislativě třeba na otázce daní, jelikož loňský rok byl pro daňové zákony v České republice opět bouřlivý. Jak nedávno připomínal kolega Igor Pantůček, během roku došlo například hned ke čtyřem novelizacím zákona o daních z příjmů, zatímco zákon o DPH se dočkal hned pěti aktualizací. Taková frekvence změn významně ztěžuje podnikatelům a firmám jejich podnikání a také významně snižuje atraktivitu České republiky pro investory a jejich investice.

Kdo očekává, že by mohlo dojít ke stabilizaci daňových norem, je na omylu. Příkladem může být připravovaná rozsáhlá novelizace „nového“ zákona o DPH, která by měla platit od 1. ledna 2025.

Některé zákony platí rok dva, pak se znovu upraví

Další komplexní úpravou, která pro firmy byla poměrně zmatečná, byl vládní konsolidační balíček. Ten zahrnoval například změnu ohledně vyplacení zaměstnaneckých benefitů, která ovšem byla natolik nepřehledná, že vyžadovala následně zpracovat metodickou informaci Generálního finančního ředitelství o délce jednatřiceti stran. V současné době se vyjednává další úprava benefitů, protože přijatá úprava neodpovídá potřebám zaměstnavatelů a také zaměstnancům.

Konsolidační balíček mimochodem zavedl také finanční strop na nákup osobního služebního vozu tak, že je možné jako daňově uznatelný náklad započíst maximálně dva miliony korun. Nicméně se uvažuje o tom, že se to může změnit. Po třech letech toto opatření být může být zrušeno a od roku 2027 by mohlo být opět umožněno nárokovat plný odpočet daně u „luxusních“ vozidel. Tolik o konzistenci.

Značný dopad na firmy bude mít změna účetnictví

Na firmy se valí i další legislativa, zcela zásadní význam bude mít například nový zákon o účetnictví. Na ten čekají podnikatelé již 34 let, jelikož má nahradit stávající staříčkový zákon z roku 1991. Ministerstvo financí zveřejnilo dlouho očekávaný návrh počátkem roku bohužel v takovém stavu, že Legislativní rada vlády doporučila přerušení legislativního procesu do doby, než bude předložen doprovodný zákon spolu s nezbytnými vyhláškami. Zatímco se počítalo s jeho účinností od počátku roku 2025, již nyní je jasné, že se přijetí ještě protáhne a zákon budeme mít nejdříve až v roce 2026.

Největším problémem však bude doprovodný zákon týkající se daní. Předložený návrh je velmi nesrozumitelný a navíc zavádí pojmy, které nejsou nezbytné. Dalším problémem je to, že zcela zásadně vstupuje do podnikání fyzických osob, které neúčtují. Dokonce se navrhuje výrazné omezení osvobození příjmů fyzických osob u majetku, který je někdy pronajímán.

Podnikatelé potřebují mít volné ruce a budoucnost

Zásadní dopad na firmy bude mít dále ESG, zejména vykazování a snižování emisí, a dlouho připravovaný nový zákon o kybernetické bezpečnosti, který určí, jak se firmy budou muset chránit v digitálním prostředí. Minimálně některé z nich budou mít dle předpokladů na firmy ještě větší dopad než v minulosti hojně diskutované GDPR. Se vším, co se na firmy chystá, lze očekávat jejich ještě kritičtější náhled na přicházející regulace.

Uvědomuje si to Svaz průmyslu a dopravy, který aktivně připomínkuje navrhované zákony a doporučuje určité změny. Hospodářská komora aktuálně chystá vlastní návrh antibyrokratického balíčku, který by měl podnikatelům uvolnit ruce.

Zatímco například právě zmíněné ESG míří na udržitelnost vůči životnímu prostředí, vlády by měly dbát také na to, aby samotné podnikání bylo udržitelné – aby mělo budoucnost. Zatím ho spíše svazují do kozelce.

O společnosti BDO

BDO je poradenská společnost poskytující auditorské, daňové, právní, účetní, znalecké a poradenské služby. Na českém trhu působí již přes 30 let. S více než 600 odborníky a dlouholetou praxí se řadí k předním společnostem s tímto zaměřením v České republice, kde také opakovaně vyhrála titul Největší poradenská firma roku. Kanceláře má v Praze, Plzni, Brně, Domažlicích, Českých Budějovicích, Jindřichově Hradci a Ostravě.

BDO je v České republice zastoupena společnostmi BDO Audit s.r.o., BDO Czech Republic s.r.o., BDO Consulting s.r.o., BDO Legal s.r.o., advokátní kancelář, BDO Valuation, s.r.o. a BDO Euro-Trend s.r.o. Společnost je součástí mezinárodní sítě BDO, která celosvětově tvoří jednu z největších sítí auditorských a poradenských skupin. Zaměstnává více jak 115 tisíc odborníků a působí ve 166 zemích, v nichž provozuje více než 1 750 kanceláří.

Kontakt:

Jan Kuliš, EPIC Public relations

E-mail: jan.kulis@epicpr.cz

Tel.: +420 731 920 874

Web: www.epicpr.cz